

Sreča je, da smo ...

Deklica in drevo, novi poetično-meditativni celovečerec Vlada Škafarja, poklon osebnostma Štefke Drolc in Ivanke Mežan ter življenju

UROŠ SMASEK

Globoko ali pa tudi sploh ne, recimo, kot poezija, ki je komu nepogrešljivo blizu ali pa neznansko tuja, se te lahko dotakne novi poetično-meditativni celovečerec Deklica in drevo priznано svojstvenega avtorja **Vlada Škafarja**, predtem zaslužnega za poetično-meditativni, celo nacionalno nagrajevani igrani celovečerec Oča o priložnostnem druženju mlajšega očeta in mladega sina, preraščajočem v vse bolj poglobljen odnos ...

Deklica in drevo pa povrh vsega izjemno - kot če bi želeli knjigo poezije vzeti s police, a bi bila založena, ali jo kupiti, a je v knjigarni ne bi imeli, ali jo dobiti v knjižnici, a bi bila izposojena - prihaja postopno v kino na skoraj eksperimentalen način, začnši v ljubljanskem Kinodvoru, ko naj potencialno občinstvo najprej izkaže zanimanje za film in se prijavlja za projekcije, ki bodo izvedene šele ob ustrezno zadostnem obisku.

Ampak, vseeno so nekatere že določene, npr. v sredo, 17. oktobra, v Murski Soboti in manj kot teden zatem, v torek, 23. oktobra, v Mariboru na festivalu, zelo bližnjem osrednjima "protagonistkama" filma, slovitima igralkama **Štefki Drolc** in **Ivanke Mežan**, se pravi, v okviru programa Borštnikovega srečanja. Deklica in drevo je namreč poklon njima in njunima osebnostma, zdi pa se še



Štefka Drolc in Ivanka Mežan pod Škafarjevim drevesom
(Marko Brdar za film Deklica in drevo)

veliko več, recimo, zavedanje življenja v vsej minljivosti oziroma trajnosti. Nadvse intimno, zamišljeno Drolčeva in Mežanova od vsega začetka samo sta pod naslovnim, sprva skoraj še ne vidnim, mogočnim drevesom. Pri čemer Škafar samo z opazovanjem kot da prodre globoko vanju, a povrh tega že občutno izmika film klasični klasifikaciji, da se niti ne zdi dokumentaren, niti igran, kar je skladno s Škafarjevim prepričanjem, da je film nasploh "samo" film, ki je kvečjemu lahko izmišljen. Pod omenjenim drevesom pa po začetni tišini skoraj obotavljivo, a vendar beseda da besedo postopno vse bolj osebnoizpovedno. V os(p)redje se nekako izpostavlja razmišljanje o takšni in drugačni jeseni, torej kot letnem času v naravi, ki daje celo plodove, a tudi jemlje drevesu listje, ter kot o obdobju človekovega življenja, pri čemer se Drolčeva in Mežanova zdita osebno različni, a vendar v marsičem skupni. Za povrh pa Mežanova domiselno ugotavlja, da živi v preteklosti, v spominih, ne

pa kot pisatelj Boris Pahor, življenjsko zazrt zmeraj v prihodnost. Lahko pa je prihodnost tudi, da se film "sprehodi" skozi vse letne čase.

Razmišljanje Drolčeve in Mežanove je o povsem neigralskih, občečloveških zadevah, vendar tudi o razpetosti med igralstvom in zasebnostjo. Od drevesa tudi odhajata proč v neskončno daljavo, medtem ko v njegovih vejah ostaja trakec kot ujet dekliški spomin na mladost. V film pa so povezane tako ali drugače še tri za Škafarja pomembne ženske osebnosti: filmarka **Helena Koder**, likovnica **Joni Zakonjšek** in literatka **Breda Smolnikar**.

Umirjeno se vse dogaja oziroma bolj pojavlja v večkrat kot da skoraj sanjskih, a vendar povsem življenjskih prizorih, odstrti iz popolne svetlobe spet nazaj vanjo, skozi kamero Škafarjevega preizkušenega direktorja filmske fotografije **Marka Brdarja** (Oča). Zavedanje življenja pa spodbudi vsaj še misel Mežanove, da je sreča, da sta. Ob čemer se je ne nazadnje zamisliti, da je sreča, da smo ...